

BIULETYN INFORMACYJNY CENTRALNEGO MUZEUM MORSKIEGO W GDAŃSKU

NR 9
GRUDZIEŃ 2003 ROK

SPICHLERZE NA OŁOWIANCE:

18 listopada br. gościliśmy w naszym muzeum podsekretarza stanu Ministerstwa Kultury - Ryszarda Miklińskiego, który pełni funkcję Generalnego Konserwatora Zabytków. Do zakresu działań p. Miklińskiego należą sprawy: ochrony zabytków, szkolnictwa artystycznego wszystkich szczebli oraz kształcenia kadr dla kultury. Ponadto, podsekretarz stanu nadzoruje bezpośrednio zadania wykonywane przez: Departament Ochrony Zabytków i Departament Szkolnictwa Artystycznego. Podczas wizyty Minister zapoznał się z działalnością naszego Muzeum oraz planami jego rozwoju.

Również w tym samym dniu odbyło się posiedzenie Zarządu TPCMM, które było poświęcone pracom nad zmianami statutu i spotkaniu noworocznemu. Wiceminister Kultury Ryszard Mikliński wziął udział w części wspomnianego posiedzenia.

***

W dniu 2 grudnia Wicedyrektor Maria Dyrka brała udział w uroczystościach związanych z 50-leciem Muzeum Marynarki Wojennej, które odbyły się na pokładzie ORP „Błyskawica” w Gdyni. CMM z tej okazji skierowało do Dyrekcji Muzeum MW i jej pracowników specjalny adres wraz z życzeniami szybkiego zakończenia budowy nowego gmachu Muzeum, dalszego pomyślnego rozwoju tej instytucji, sukcesów naukowych i satysfakcji z pracy.

Muzeum MW przyznało CMM jubileuszowy medal w podziękowaniu za współpracę oraz książki. Są to: jubileuszowe wydanie „Biuletynu Historycznego” z okazji 85 - lecia Marynarki Wojennej oraz pracę zbiorową „Patroni Jednostek Marynarki Wojennej Rzeczypospolitej Polskiej” pod red. Sławomira Kudeli, Zbigniewa Wojciechowskiego i Bogdana Zalewskiego.

KONFERENCJE:

Skansen Rzeki Pilicy w Tomaszowie Mazowieckim przy współpracy z Centralnym Muzeum Morskim w Gdańsku uprzejmie zaprasza do udziału w VII Konferencji Polskiego Muzealnictwa Morskiego i Rzecznego organizowanej w dniach 20-21.V 2004 r. pod patronatem Departamentu Ochrony Dziedzictwa Narodowego Ministerstwa Kultury i Prezydenta Miasta Tomaszowa Mazowieckiego

Temat konferencji:

Dziedzictwo przyrodnicze i kulturowe wybrzeży morza i rzek jako oferta edukacyjna i turystyczna

Cele konferencji:

- Pogłębianie bezpośredniej współpracy pomiędzy muzeami i innymi instytucjami w zakresie ochrony nadrzecznego, morskiego dziedzictwa kulturowego oraz technicznego na obszarze Polski, podejmowania nowatorskich przedsięwzięć (w tym organizacji ekspozycji stałych i wystaw czasowych) oraz szkolenie młodych pracowników merytorycznych.
- Przedstawienie dokonań muzeów, instytucji, środowisk i stowarzyszeń w zakresie tworzenia warunków do upowszechniania idei ochrony nadwodnego dziedzictwa kulturowego i technicznego.
- Dokonanie próby oceny osiągnięć polskiego muzealnictwa morskiego i rzecznoego w okresie od 2002 do 2004 roku i zaprezentowanie zamierzeń na najbliższą przyszłość.
- Zaprezentowanie metod konserwacji zabytków nadwodnych i opracowywania zbiorów.
- Perspektywy rozwoju muzealnictwa rzecznoego i morskiego po wejściu RP do Unii Europejskiej.

W dniach 2 - 3 grudnia br. w St. Petersburgu odbyło się kolejne spotkanie Ministrów Kultury Krajów Nadbałtyckich (mające miejsce co dwa lata), na którym omawiano między innymi postępy prac w ramach międzynarodowej grupy monitorującej działania nad zachowaniem i ochroną wspólnego dziedzictwa kulturowego krajów nadbałtyckich. CMM było w kwietniu br. organizatorem konferencji na ten temat. Wydane drukiem przez nasze Muzeum materiały z tego forum (w języku angielskim) zostały przedstawione wszystkim uczestnikom spotkania. Dyskutując na ten temat delegaci z innych krajów podkreślali rolę i zasługi, jaką odegrało CMM w przygotowaniu i zorganizowaniu tego spotkania. Konferencja ta zapoczątkuje serię spotkań specjalistów zajmujących się ochroną dziedzictwa kulturowego w krajach nadbałtyckich.

STATEK - MUZEUM „SOŁDEK”

Dział Edukacji pod kierownictwem mgr Krystyny Stubińskiej pracuje nad modernizacją wystaw stałych na statku - muzeum „Sołdek”, które są początkiem nowego etapu współpracy ze Stoczną Remontowa S.A. w Gdańsku.
* * *

W tym miesiącu odwiedziła nasze muzeum Dyrektor Muzeum Renesansu rzeki Wezery dr Pani Vera Lüpkes.

W 1999 roku pracownicy tego muzeum wydobyli z Wezery w okolicach Ninburga dwa duże, płaskodenne wraki pochodzące z XVIII wieku. Wizyta związana była ściśle z wrakami, które postanowiono wyeksponować i udostępnić zwiedzającym. Dyrektor V. Lüpkes szukała pomocy w interpretacji rozwiązań konstrukcyjnych i wystawienniczych podobnych wraków. Muzeum, którego jest dyrektorem, zajmuje się sztuką renesansu i nie ma doświadczeń w eksponowaniu muzealiów tego typu.

W ramach współpracy z Muzeum Historycznym Miasta Gdańska pod koniec listopada br. w Dworze Artusa został zawieszony model fregaty z połowy XIX wieku. Wykonali go m.in. pracownicy CMM - mgr Mirosław Brucki i Krzysztof Bogacki, pod kierunkiem dr inż. Jerzego Litwina. Rekonstrukcja powstała na podstawie zdjęć archiwalnych i badań historyczno - konstrukcyjnych, oraz zwieńczyła prace nad odtworzeniem najcenniejszej historycznej kolekcji modeli okrętów w zbiorach polskich.

Prace archeologiczne w Rowach

Jesienią, trzytygodniowa ekspedycja CMM pod kierunkiem mgr Iwony Pomian wydobyła 42 fragmenty wraka. Są to m.in. odcinek stępki i nadstępki z gniazdem masztu, fragmenty 3 pasów klepek poszycia oraz inne elementy konstrukcyjne kadłuba. Wrak z Rowów wykazuje cechy konstrukcyjne charakteryzujące wczesne statki typu koga. Według najstarszych zapisków port w Rowach, u ujścia Łupawy do Bałtyku istniał już w średniowieczu.

Z ŻYCIA TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ CENTRALNEGO MUZEUM MORSKIEGO:

Jedną z form działalności tego stowarzyszenia jest w ramach współpracy z Urzędem Morskim w Gdyni i CMM, udostępnienie do zwiedzania latarni morskich. Jednocześnie w zarządzie TPCMM powołano koordynatora do spraw historycznych badań morskich. Funkcję tę pełni wiceprezes p. Apoloniusz Łysejko, którego działalność w minionych latach koncentrowała się głównie na pracach mających na celu przywrócenie świetności latarniom morskim.

Jednym z większych towarzystw na świecie zajmujących się zagadnieniami związanymi z latarniami morskimi jest Amerykańska Fundacja Latarnictwa. W kwietniowym numerze Lighthouse Digest (miesięcznik wydawany przez ww. Fundację) zamieszczono zdjęcie latarni morskiej w Kima (Australia) wykonane przez p. Apoloniusza Łysejko, które zajęło III miejsce spośród 40 000 fotografii biorących udział w konkursie.

Latarnia morska w Helu dobrze znana jest mieszkańcom i turystom odwiedzającym Hel. Rocznie około 65 000 osób podziwia widoki z jej wieży spoglądając na miasto oraz morze oblewające z trzech stron półwysep helski. Osobliwość tę dostrzegli także władarze miasta. Rada Miasta Hel uchwałą z dnia 29 01 2003 r. w uznaniu zasług w rozświetlaniu Helu wyróżniła latarnię morską jubileuszowym medalem pamiątkowym. Kopia tego medalu będzie eksponowana w latarni w przyszłym roku.

* * *

*Zdrowych i radosnych Świąt Bożego
Narodzenia oraz szczęśliwego Nowego Roku
wszystkim Przyjaciołom i Pracownikom CMM
składa Dyrekcja oraz Dział Marketingu.*

Do siego roku!